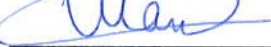

Робоча програма навчальної дисципліни «Групова соціальна робота» для здобувачів вищої освіти галузі знань 23 «Соціальна робота» спеціальності 231 «Соціальна робота» освітньої програми «Соціальна робота».

Розробник: Жиленко Р.В., доцент кафедри соціології та соціальної роботи.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри соціології та соціальної роботи,

протокол № 12 від « 01 » липня 2021 р.

Завідувач кафедри Шандор Ф.Ф.

Схвалено науково-методичною комісією факультету суспільних наук

протокол № 8 від «01» липня 2021 р.

Голова науково-методичної комісії Попадич О.О.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма	Заочна форма
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90	4	4
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин: для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 46	7	7
	Лекції:	
	24	8
	Практичні (семінарські):	
	20	4
Вид підсумкового контролю: іспит	Лабораторні:	
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота:	
	46	78

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Серед широкого спектру знань, якими повинні оволодіти майбутні соціальні працівники, провідне місце займають методи соціальної роботи, зокрема групова соціальна робота. Ця навчальна програма спрямована на оволодіння студентами теорією, методикою та практикою групової соціальної роботи. Основні завдання дисципліни «Групова соціальна робота»:

- Ознайомити студентів з особливостями групової соціальної роботи як одного з основних методів соціальної роботи;
- Висвітлити основні теоретичні підходи, методи та практичні моделі групової соціальної роботи;
- Розвинути навички студентів щодо самостійної організації, планування та здійснення групової соціальної роботи;
- Опанування студентами технологіями та техніками соціальної взаємодії соціального працівника та клієнтів.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу на основі логічних аргументів та перевірених фактів (ЗК-1);
- знання і розуміння предметної області та розуміння професії, базових понять соціальної роботи (ЗК-2);
- здатність вчитися і бути сучасно навченим, до самоосвіти, постійного підвищення кваліфікації (ЗК-4);
- здатність визначити, формулювати та професійно розв’язувати проблеми (ЗК-6);
- здатність приймати обґрунтовані рішення (ЗК-9);
- уміння застосовувати на практиці азові та інструментальні цінності соціальної роботи, розуміння соціальних і психологічних наслідків своєї професійної діяльності (ФК-1);

- бути готовим до участі у здійсненні управлінських заходів для вирішення ситуацій, утруднюють соціальне функціонування окремих індивідів, сімей, груп, громад (ФК-2);
- бути здатним до координації зусиль різних організацій соціальної сфери щодо вирішення соціальних проблем і завдань в інтересах соціального захисту груп ризику (ФК-3);
- володіння навичками аналізу соціального та фізичного середовища, інфраструктури забезпечення благополуччя різних груп населення (ФК-4);
- уміння оформляти і представляти результати науково-дослідницької і науково-прикладної роботи у відповідності із нормативними документами та стандартами (ФК-7);
- володіння навичками диференціації соціальної роботи з клієнтами з врахуванням їх національно-культурного, вікового, гендерного і соціального статусу та індивідуально-психологічних характеристик (ФК-12);
- організація і проведення заходів з профілактики соціальних проблем, які порушують нормальну життєдіяльність особи, сім'ї, групи, громади та суспільства в цілому (ФК-13);
- застосування технологій професійного втручання, здійснення соціально-правового захисту та представництво інтересів клієнтів (ФК-15);
- розробка і впровадження інформаційно-просвітницьких програм та соціальної реклами (ФК-18).

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

- OK1.2.6 Соціальна психологія
- OK1.2.7 Основи волонтерської діяльності
- OK1.2.10 Теорія соціальної роботи.
- OK1.2.17 Соціальна робота в громаді
- OK1.2.19 Вступ до спеціальності
- OK1.2.23 Ознайомча практика
- OK1.2.24 Психолого-педагогічна практика

4. ОЧКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Соціальна робота», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення таких програмних результатів навчання:

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки	ПРН5
Аналізувати психічні властивості і стани, характеризувати психічні процеси, різні види діяльності індивідів у групі, процеси розвитку, соціалізації, соціальної адаптації та інтеграції особистості, соціально-психологічні процеси в	ПРН10

малих та великих групах	
Використовувати методи діагностики у процесі оцінювання проблем, потреб, специфічних особливостей та ресурсів клієнтів	ПРН13
Застосовувати методи соціальної роботи в конкретних умовах взаємодії з клієнтом; використовувати вітчизняний і зарубіжний досвід	ПРН14
Налагоджувати співпрацю з представникам різних професійних груп та громад	ПРН18
Використовувати стратегії індивідуального та колективного представництва інтересів клієнтів	ПРН19
Виявляти сильні сторони та залучати особистісні ресурси клієнтів, ресурси соціальної групи і громади для розв'язання їх проблем, виходу із складних життєвих обставин	ПРН20
Планувати й практично здійснювати анімаційну діяльність в сфері соціальної роботи з метою реалізації соціального виховання, опираючись на знання про теоретичні основи та етапи розробки анімаційно-дозвіллевих програм як інструменту соціально - педагогічної діяльності в сфері соціальної роботи, застосовувати анімаційну діяльність у відкритому соціальному просторі (з використанням волонтерських груп)	ПРН23

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Теоретично, на основі планування шляхом участі, аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин конкретної групи, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки для групи.	ПРН5
Розробляти шляхом участі конкретні проекти, перспективні (стратегічні) та поточні (операційні) плани роботи з групою, програми проведення заходів, оперативно приймати ефективні рішення у складних ситуаціях.	ПРН6
Аналізувати різні види діяльності індивідів у групі, процеси розвитку, соціалізації, соціальної адаптації та інтеграції особистості, соціально-психологічні процеси в малих та великих групах та враховувати їх в груповій соціальній роботі.	ПРН10
Використовувати методи діагностики у процесі групової соціальної роботи.	ПРН13
Застосовувати методи соціальної роботи в конкретних умовах групи; творчо використовувати вітчизняний і зарубіжний досвід для потреб конкретної групи.	ПРН14
Налагоджувати співпрацю з представникам різних	ПРН18

професійних та соціально-демографічних груп в громаді. Застосовувати методи залучення.	
Використовувати стратегії колективного представництва інтересів клієнтів	ПРН19
Виявляти сильні сторони та залучати ресурси соціальної групи для розв'язання її проблем, виходу із складних життєвих обставин	ПРН20
Планувати й практично здійснювати анімаційну діяльність в сфері групової соціальної роботи з метою реалізації соціального виховання. Залучати волонтерів анімаційної діяльності у сфері соціальної роботи.	ПРН23

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання результатів навчання та методами демонстрування з навчальної дисципліни є:

- поточний контроль – здійснюється для всіх видів аудиторних занять під час їх проведення. Метою поточного контролю є визначення рівня досягнень дисциплінарних результатів навчання студента за певним розділом (темою) робочої програми дисципліни, практичними заняттями, самостійною роботою;
- проміжний (модульний) контроль має на меті оцінювання знань, умінь та практичних навичок студента, набутих під час засвоєння теоретичного і практичного матеріалу після вивчення логічно завершеної частини навчальної дисципліни;
- підсумковий контроль передбачає комплексне оцінювання рівня сформованості результатів навчання з дисципліни.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: самостійна робота, стандартизовані тести, аналітичний звіт, реферат, доповідь з презентацією.

Знання, вміння та навички студентів оцінюються через визначення якості виконання конкретизованих завдань. Кількісна оцінка певного поточного контролю за конкретним видом навчального заняття визначається як сума балів за окремі види навчальної роботи. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за результатами поточного контролю протягом одного модуля – 50.

Форма модульного контролю: контрольна робота. Передбачає розкриття теоретичних питань і розв'язування тестів. Підсумкова оцінка за кожний модуль складається із суми балів за поточне оцінювання і результату модульної контрольної роботи (максимальна оцінка – 100 балів).

Форма підсумкового семестрового контролю: іспит у формі усної відповіді.

Результат екзаменаційного контролю визначається як середньоарифметичне значення двох модулів. Якщо студент погоджується з

набраною кількістю балів, ця оцінка може бути виставлена в екзаменаційну відомість. Якщо студент не отримав достатньої кількості балів (менше 60) або не погоджується з підсумковою оцінкою, то він складає іспит. Максимальна оцінка на іспиті – 100 балів.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

T1	T2	T3	T4	T5	Модульна контрольна робота	Сума
10	10	10	10	10	50	100

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

T6	T7	T8	T9	T10	Модульна контрольна робота	Сума
10	10	10	10	10	50	100

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид здобувача вищої освіти діяльності	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Самостійна робота	1	10	1	10
Стандартизовані тести	2	10	2	10
Аналітичний звіт	2	20	2	20
Реферат	1	5	1	5
Доповідь з презентацією	2	5	2	5
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		1000

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Критерії оцінювання теоретичних завдань на модульній контрольній роботі (1 теоретичне завдання, максимальна кількість балів за 1 завдання – 10 балів): 0 – студент не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити; 1 – 3 балів – студент не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань; 4 – 6 балів – студент відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, але не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою; 7 – 9 балів – студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, послуговується науковою термінологією, але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації; 10 балів – студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією.

Критерії оцінювання практичних завдань на модульній контрольній роботі (10 тестових завдань, максимальна кількість за 1 тестове завдання – 4 бали): 0 балів – студент надав неправильну відповідь на тестове завдання; 4 бали – студент надав правильну відповідь на тестове завдання.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

40-50 балів – студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією.

30-39 балів – студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації.

20-29 балів – студент відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою.

10-19 балів – студент не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань.

1-9 бали – не в змозі викласти зміст питань, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, вирішує завдання, які потребують однослівної відповіді.

0 – студент не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити.

Семестровий контроль з дисципліни здійснюється в усній формі за екзаменаційними білетами. Семестровий іспит проводиться за навчальним матеріалом, визначеним робочою навчальною програмою дисципліни у повному обсязі. Підсумкова кількість балів виставляється за 100-бальною шкалою та за національною шкалою. Екзаменаційний білет включає три питання з різних тем, визначених робочою навчальною програмою дисципліни. Кожне запитання оцінюється окремо: 1-ше – 30 балів, 2-ге – 30 балів, 3-тє – 40 балів. Загальна оцінка виводиться як арифметична сума отриманих балів. Критерієм оцінки відповідей служить рівень володіння студентом навчальним матеріалом. Іспит вважається складеним за умови отримання не менше 60 балів.

Підсумкова оцінка з дисципліни здійснюється згідно з Методикою переведення показників успішності знань студентів Університету в систему оцінювання за шкалою ECTS.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Теорія групової соціальної роботи

Тема 1. Групова робота як метод соціальної роботи.

- Визначення групової соціальної роботи, предмет і об'єкт вивчення.
- Мета і завдання групової соціальної роботи.
- Особливості групової соціальної роботи як виду соціальної теорії, виду практичної діяльності та навчальної дисципліни.
- Суб'єкт та об'єкт групової соціальної роботи.
- Загальна модель групової соціальної роботи.
- Базові цінності групової соціальної роботи.

Тема 2. Поняття соціальної групи.

- Визначення та класифікація соціальних груп.
- Соціальні групи як елемент соціальної системи.
- Квазі-групи, їх різновиди.
- Різновиди соціальних груп.
- Структура групи.
- Групова динаміка.
- Соціальні групи та індивід.

Тема 3. Основні теорії групової соціальної роботи.

- Теорія поля.
- Теорія соціального обміну.
- Психоаналіз.
- Загальна теорія систем.

Тема 4. Класифікація груп у соціальній роботі.

- Групи відновлення, їх різновиди та особливості.
- Групи відновлення умінь та мета їх використання.
- Освітні групи, особливості їх створення і функціонування.
- Посередництво в груповій соціальній роботі.
- Групи самодопомоги як засіб самовдосконалення клієнта.
- Терапевтичні групи.

Тема 5. Моделі соціальної роботи в групі.

- Модель соціальних цілей та її особливості.
- Клінічна модель, її основні характеристики та обмеження.
- Модель взаємодії.

Модуль 2. Практика групової соціальної роботи

Тема 6. Організація групової соціальної роботи.

- Планування і підготовка групової роботи.
- Переговори і узгодження діяльності.
- Проведення групових занять і зустрічей.
- Завершення і оцінювання групової соціальної роботи.
- Техніки і засоби під час проведення групової роботи.

Тема 7. Дослідження структури групи та її динаміки

- Соціометрія як структурне бачення групи.
- Поняття групи, її склад, структура.

- Групова динаміка.
- Методика проведення дослідження.
- Шляхи передачі соціометричних даних: соціограма та соціоматриця.
- Поняття індивідуального та групового соціометричних індексів.

Тема 8. Основні методи роботи в групі.

- Формулювання проблеми як прийом роботи в групі.
- Рольова гра та ігри на розвиток навичок як метод взаємного навчання в групі.
- Використання психодрами в груповій соціальній роботі.
- Застосування «мозкової атаки» на різних етапах роботи в групі.
- Візуалізація та малювання в роботі з групою.
- Розв'язання ситуативних задач і аналіз випадків.
- Організація та проведення тренінгів.

Тема 9. Методи роботи у групах взаємодопомоги.

- Організація роботи груп само- і взаємодопомоги.
- Групи самодопомоги, що діють у соціальній сфері.
- Групова дискусія.
- Емпатичні слухання
- Вправи з ефективного спілкування.
- Релаксація та саморегуляція.
- Обговорення проблем.

Тема 10. Особливості професійної діяльності соціального працівника в процесі групової соціальної роботи.

- Професійні ролі та функції соціального працівника.
- Система цінностей соціального працівника в процесі групової соціальної роботи.
- Особисті якості соціального працівника в процесі групової соціальної роботи.
- «Синдром вигорання» в професійній діяльності соціального працівника, причини та шляхи його подолання.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: денна					
	Усього	У тому числі				
лекції		практик.	лаборант.	індив.роб.	самост.роб.	
Модуль 1. Теорія групової соціальної роботи						
Тема 1. Групова робота як метод соціальної роботи	8	4	0			4
Тема 2. Поняття соціальної групи	6	2	0			4
Тема 3. Основні теорії групової соціальної роботи	8	2	2			4
Тема 4. Класифікація груп у соціальній роботі	8	2	2			4
Тема 5. Моделі соціальної роботи в групі	8	2	2			4

<i>Модульна контрольна робота</i>	2	0	2			0
<i>Разом за модуль</i>	40	12	8			20
Модуль 2. Практика групової соціальної роботи						
Тема 6. Організація групової соціальної роботи	10	2	2			6
Тема 7. Дослідження структури групи та її динаміки	10	2	2			6
Тема 8. Основні методи роботи в групі	12	4	2			6
Тема 9. Методи роботи у групах взаємодопомоги	10	2	2			6
Тема 10. Особливості професійної діяльності соціального працівника в процесі індивідуальної соціальної роботи	6	2	2			2
<i>Модульна контрольна робота</i>	2	0	2			0
<i>Разом за модуль</i>	50	12	12			26
Разом	90	24	20			46

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: заочна					
	Усього	У тому числі				
лекції		практик.	лаборант.	індив.роб.	самоств.роб.	
Тема 1. Групова робота як метод соціальної роботи	8	1	0			7
Тема 2. Поняття соціальної групи	6	1	1			4
Тема 3. Основні теорії групової соціальної роботи	8	1	1			6
Тема 4. Класифікація груп у соціальній роботі	8	1	0			7
Тема 5. Моделі соціальної роботи в групі	8	1	0			7
Тема 6. Організація групової соціальної роботи	10	1	0			9
Тема 7. Дослідження структури групи та її динаміки	10	1	0			9
Тема 8. Основні методи роботи в групі	12	0	1			11
Тема 9. Методи роботи у групах взаємодопомоги	10	0	1			9
Тема 10. Особливості професійної діяльності соціального працівника в процесі індивідуальної соціальної роботи	6	1	0			5
<i>Модульна контрольна робота</i>	4	0	0			4
Разом	90	8	4			78

6.3. Темі практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Тема 1. Групова робота як метод соціальної роботи	0	0
2.	Тема 2. Поняття соціальної групи	0	1
3.	Тема 3. Основні теорії групової соціальної роботи	2	1
4.	Тема 4. Класифікація груп у соціальній роботі	2	0

5.	Тема 5. Моделі соціальної роботи в групі	2	0
6.	Тема 6. Організація групової соціальної роботи	2	0
7.	Тема 7. Дослідження структури групи та її динаміки	2	0
8.	Тема 8. Основні методи роботи в групі	2	1
9.	Тема 9. Методи роботи у групах взаємодопомоги	2	1
10.	Тема 10. Особливості професійної діяльності соціального працівника в процесі індивідуальної соціальної роботи	2	0
	Модульна контрольна робота	4	0
Разом		20	4

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Тема 1. Групова робота як метод соціальної роботи	4	7
2.	Тема 2. Поняття соціальної групи	4	4
3.	Тема 3. Основні теорії групової соціальної роботи	4	6
4.	Тема 4. Класифікація груп у соціальній роботі	4	7
5.	Тема 5. Моделі соціальної роботи в групі	4	7
6.	Тема 6. Організація групової соціальної роботи	6	9
7.	Тема 7. Дослідження структури групи та її динаміки	6	9
8.	Тема 8. Основні методи роботи в групі	6	11
9.	Тема 9. Методи роботи у групах взаємодопомоги	6	9
10.	Тема 10. Особливості професійної діяльності соціального працівника в процесі індивідуальної соціальної роботи	2	5
	Модульна контрольна робота	0	4
Разом		46	78

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби – комп'ютер, мультимедійний проектор.

Програмне забезпечення – офісні додатки, Інтернет-сторінки.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Бойко А.М., Грига І.М., Кабаченко Н.В., Кравченко Р.І., Полтавець Д.В., Семигіна Т.В. та ін. Введення у соціальну роботу: навчальний посібник. К.: Фенікс, 2001. 288 с.
2. Вадзюк О. Соціальна робота з клієнтами. Соціальна робота в Україні: теорія і практика. К.: УДЦССМ, 2002.
3. Віщукаєва К.М. Соціальний супровід клієнта: навч. посібн. Одеса: видавництво Букаєв В.В., 2017. 322 с.
4. Капська А.Й., Безпалько О.В., Вайнола Р.Х., Вакуленко О.В., Карпенко О.Г. Соціальна робота: технологічний аспект: навч. посіб. Держ. центр соц. служб для молоді М-ва України у справах сім'ї, дітей та молоді; Ін-т соц.

- роботи та управління Нац. пед. ун-ту ім. М.П. Драгоманова. К.: ДЦССМ, 2004. 362 с.
5. Лукашевич М.П., Туленков М. В. Менеджмент соціальної роботи: теорія і практика: навч. посіб. К.: Каравела, 2007. 296 с.
 6. Лукашевич М.П., Семигіна Т.В. Соціальна робота (теорія і практика): Підручник. К.: Каравела, 2009. 368с.
 7. Семигіна Т. Сучасна соціальна робота. Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2020. 275 с.
 8. Соціальна робота. В 3-х ч. / За ред. Семигіної Т., Григи І. К.: Києво-Могилянська академія, 2004. Ч.3. Робота з конкретними групами клієнтів.
 9. Соціальна робота в Україні: Навч.посіб. / І.Д.Зверева, О.В.Безпалько, С.Я.Харченко та ін.; за заг.ред.: І.Д.Зверевої, Г.М.Лактіонової. К.: ДЦССМ, 2004. 256 с.
 10. Соціальна робота: Підручник для студ. вищ. навч. закладів / За ред. Н.Г. Ничкало. Тернопіль: ВАТ ТВПК «Збруч», 2010. 330с.
 11. Технології соціальної роботи за місцем проживання: навч. посібник / Укл. Іващенко К., Коцур І. 2-ге вид., оновл. Умань: ФОП Жовтий О., 2016. 114 с.
 12. Тюптя Л.Т., Іванова І.Б. Соціальна робота: Теорія і практика: Навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. Рекомендовано МОН. К., 2008. 574 с.
 13. Про затвердження Державного стандарту соціальної адаптації: Наказ Міністерства соціальної політики України від 18.05.2015 р. № 514. Дата оновлення: 07.08.2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0665-15#Text>
 14. Про затвердження Державного стандарту соціальної інтеграції та реінтеграції бездомних осіб: Наказ Міністерства соціальної політики України від 19.09.2013 р. № 596. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1671-13#Text>
 15. Про затвердження Державного стандарту надання притулку бездомним особам: Наказ Міністерства соціальної політики України від 13.08.2013 р. № 495. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1447-13#Text>
 16. Про затвердження Державного стандарту соціальної послуги соціальної інтеграції випускників інтернатних закладів (установ): Наказ Міністерства соціальної політики України від 26.09.2016 р. № 1067. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1367-16#Text>
 17. Про затвердження Державного стандарту соціальної послуги консультування: Наказ Міністерства соціальної політики України від 02.07.2015 р. № 678. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0866-15#Text>
 18. Про затвердження Державного стандарту соціальної послуги посередництва (медіації): Наказ Міністерства соціальної політики України від 17.08.2016 р. № 892. Дата оновлення: 07.08.2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1243-16#Text>
 19. Про затвердження Державного стандарту соціальної послуги представництва інтересів: Наказ Міністерства соціальної політики України від 30.12.2015 р. № 1261. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0127-16#Text>

20. Про затвердження Державного стандарту соціальної послуги профілактики: Наказ Міністерства соціальної політики України від 10.09.2015 р. № 912. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1155-15#Text>
21. Про затвердження Державного стандарту соціальної послуги соціального супроводу при працевлаштуванні та на робочому місці: Наказ Міністерства соціальної політики України від 21.09.2016 р. № 1044. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1359-16#Text>
22. Про затвердження Державного стандарту соціального супроводу сімей (осіб), які перебувають у складних життєвих обставинах: Наказ Міністерства соціальної політики України від 31.03.2016 р. № 318. Дата оновлення: 10.03.2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0621-16#Text>
23. Про організацію надання соціальних послуг: Постанова Кабінету Міністрів України від 1 червня 2020 р. № 587. Дата оновлення: 28.10.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/587-2020-п#Text>
24. Про соціальні послуги: Закон України від 17.01.2019 р. № 2671-VIII. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 2019, № 18, ст.73.

Допоміжна література

1. Лисенко О. Проблеми довіри та недовіри в консультуванні. Соціальна політика і соціальна робота. 2003. № 1.
2. Лукашевич М., Мигович І. Теорія і методи соціальної роботи. К.: МАУП, 2002.
3. Пейн М. Сучасна теорія соціальної роботи: Пер з англ. К., 2000.
4. Представництво інтересів соціально вразливих дітей та сімей / За ред. Семигіної Т. К.: Четверта хвиля, 2004.
5. Теорія і методи соціальної роботи / Під ред. Семигіної Т., Миговича І. К.: Академвидав, 2005.
6. Соціальна робота в Україні: Навч. посібник / За ред. Зверєвої І., Лактіонової Г. К.: Науковий світ, 2003.
7. Соціальна робота з неповнолітніми, які перебувають у місцях позбавлення волі / За ред. В.М.Синьова. К.: Державний центр соціальних служб для молоді, 2003.
8. Соціально-педагогічна реабілітація дитини: проблеми і перспективи: Науково-методичний збірник. К.: Інститут проблем виховання, 2003.
9. Стецков О., Турський В. Представництво прав та інтересів клієнтів соціальних установ. К., 2001.
10. Сучасні підходи до виховання школярів у закладах інтернатного типу: Науково-метод. збірник. -К.: Інститут проблем виховання, 2002.
11. Трубавіна І. Поняття кризового втручання в соціальній роботі. Соціальна робота в Україні: теорія і практика. 2003. № 4.
12. Тюптя Л.П., Іванова І.Б. Соціальна робота (теорія і практика): Навч. посібник для студ. вищих навч. закладів. К.: ВМУРоЛ "Україна", 2004.
13. Управлінські аспекти соціальної роботи: Курс лекцій. К.: МАУП, 2002.